

Editör: Doç.Dr. Ahmet GÜL

İsmail ÖZDEMİR

KUR'AN-I KERİMDE
**GÖKLERİN VE YERİN
YARATILIŞI**

FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2024

Aralık 2024

ISBN: 978-625-6134-95-9

Bu çalışma Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenmiştir.

Proje numarası: 2024-59

Bu kitap, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi'nin "100. Yılımızda 100 Kitap" projesinde listelenmektedir.

BASKI - CİLT

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım

Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.

Matbaacı Sertifika Numarası: 77398

YAYINLAYAN

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım

Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.

Cemal Yener Tosyalı Cad. No: 57/A (113)

Vefa-Fatih/İSTANBUL

Tel: (212) 527 0 718

(850)441 0 359

Faks: (212) 519 20 71

www.filizkitabevi.com

bilgi@filizkitabevi.com

Yayınçı Sertifika Numarası: 77398

Copyright© Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafi kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtilamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

ÖNSÖZ

Kur'an-ı Kerim insanlara hidayet rehberi olarak gönderilen, insanlığa ışık tutan mucize bir kitaptır. O, birçok konuda kısa bilgiler vererek yol göstermekte ve insanları bu konular üzerinde düşünmeye teşvik etmektedir. Bu hususlardan biri de göklerin ve yerin yaratılışı hadisesidir. Bu hususta Kur'an'da: "Göklerin ve yerin yaratılışında düşünen akıl sahipleri için ibretler vardır" (Âli İmran, 3/190) buyrulmaktadır. Bu ve benzeri çok sayıdaki ayet, bu konular üzerinde düşünmenin bütün insanların ve bilhassa Kur'an ve tefsir alanında çalışma yapanların zorunlu bir görevi olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla çalışmamızın temel amacı Kur'an'dan yola çıkarak bu konuyu derinlemesine anlamaya çalışmaktır. Bütün çabamız Kur'an ayetlerinin daha iyi anlaşılmasına biraz olsun katkı sağlayabilemeye yöneliktir. Şurası bilinmektedir ki bu yüce kitabı ne kadar iyi anlaşırsa değeri insanlar tarafından o düzeyde idrak edilecek, onun mucize özelliği daha iyi keşfedilecek, ona olan inanç da o ölçüde kuvvetlenecektir. Bu çalışmanın Kur'an-ı Kerim'in anlaşılmamasında küçük bir katkısının olması bizim için büyük bir saadet vesilesi olacaktır.

Bu çalışmayı hazırlamaya beni teşvik eden, araştırma boyunca metni müzakere ederek değerli görüşleriyle bana rehberlik eden kıymetli hocam Doç. Dr. Abdülaziz HATİP Bey'e, teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca araştırmayı okuyarak yapıcı tenkitleriyle katkıda bulunan Prof. Dr. Yakup ÇIÇEK, Prof. Dr. Ali DURUSOY ve Doç. Dr. Mustafa ALTUNDAĞ Beyler'e; konunun tespitinde yardımcı olan kıymetli hocam Doç. Dr. Ömer ÇELİK Bey'e, konu ile ilgili makale ve çalışmaları ile bana yardım ve desteklerini esirgemeyen Hüseyin Yusuf Raşid Ömer'i ve Fatima'ya, desteklerini her daim yanında hissettiğim Ahmet GÜL hocama, yardımlarını esirgemeyen Yunus Emre GÖRDÜK hocama, tezimi okumada ve her konuda desteklerini esirgemeyen değerli dostlarım, Ahmet, Bayram, Muzaffer, Emre ve Mustafa beylere ve ismini zikredemediğim diğer arkadaşlarımı ve bilhassa tezimi hazırladığım sürece ve bütün öğrenim hayatımda bana maddî ve manevî desteklerini esirgemeyen aileme de şükranlarımı sunarım. Çalışmanın hayırlara vesile olmasını temenni ederim.

İsmail ÖZDEMİR

İstanbul, 2006

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	III
KISALTMALAR.....	IX

GİRİŞ

I. TEFSİR DİSİPLİNİ İÇERİSİNDE BU ÇALIŞMANIN YERİ.....	1
II. KONUNUN ÇERÇEVESİ.....	3
III. KURAN-I KERİMDE YARATMA ANLAMINDAKİ KAVRAMLAR.....	4

BİRİNCİ BÖLÜM

KİTAB-I MUKADDES'TE YARATILIŞ

I. ESKİ AHİT'TE YARATILIŞ	11
II. YENİ AHİT'TE YARATILIŞ	19
III. KURAN-I KERİM VE KİTAB-I MUKADDES'İN YARATILIŞA BAKIŞI ARASINDAKİ GENEL FARKLAR.....	19
IV. KİTAB-I MUKADDES'TE YARATILIŞIN GENEL DEĞERLENDİRMESİ	22

İKİNCİ BÖLÜM

KUR'AN-I KERİMDE YARATILIŞ

I. GENEL BAKIŞ.....	27
II. ALTI GÜNDE YARATMA	31
A. YEVM (GÜN) KAVRAMI	33
1. Sözlük ve Terim Anlamı.....	33
2. Kur’anda Kullanıldığı Anlamlar.....	34
a. Bilinen Normal Gün.....	35
b. Vakit Anlamında (Mutlak Zaman).....	37
c. “Bizim Günlerimizle Bin Yıl” Olan Gün	38
d. “Bizim Günlerimizle Elli Bin Yıl” Olan Gün	40
e. Uzun Süren Zaman (Aşama, Kademe, Merhale).....	43
3. Zaman Olarak “Yevm” Kavramının İzafiliği.....	44
4.Zamanın İzafi Olması Bağlamında Kur'an'daki “Yevm” Kavramının Değerlendirmesi.....	48
B. ALTI GÜNDE NE YARATILDI.....	50
1. Yedi Kat Sema.....	51
a. Sema Kelimesinin Anlamları.....	53
b. Yedi Kat Semanın Var Olduğunun Kur'an'daki Delilleri	53
c. “Yedi Sema”nın Mahiyeti	54
d. Yedi Kat Sema'nın Keyfisi	57
2. Yedi Kat Arz.....	58
a. Yedi Arzdan Maksat Yeryüzü Değildir.....	58
b. Yedi Arzin Mahiyeti Hakkındaki Görüşler.....	64
b1. “Yedi arz”, Yedi Atom Çekirdeğine İşaret Etmektedir	64
b2. Yedi Arz, Soğuk ve Karanlık Maddeye İşarettir	64
b3. “Arz” Kelimesi Gaybıdır	65

b4. "Arz" Hakkındaki Görüşlerin Genel Değerlendirmesi.....	65
c. "Yedi Arz"ın Keyfiyeti	66
3. Kâinatın Tamamı.....	67
C. YARATILIŞIN EVRELERİ	68
1. Göklerin ve Arzin Bitişik Olması Hali.....	69
2. Göklerin ve Yerin Ayrılması Hali	70
3. Duman Hali.....	71
4. Göklerin ve Yerin Yaratılışı	74
a. Yerin (Arz) Yaratılışı	74
a1. Arz (Yer)'ın İlk Yaratılışı.....	77
a2. Arzdaki Gídaların Takdir Edilmesi.....	79
a3. Yeryüzünün Canlı Yaşamına Hazır Hale Gelmesi.....	82
b. Semavatın Düzene Konulması.....	83
c. Semavat ve Arzdan Hangisi Önce Yaratıldı.....	86
c1. Semanın Önce Yaratıldığı Görüşü.....	87
c2. Arzin Önce Yaratıldığı Görüşü	88
c3. Arzin Yaratılışının Semadan Önce, Döşenmesinin Semadan Sonra Olduğu Görüşü	89
c4. Eş Zamanlı Yaratıldığı Görüşü	89
c5 Görüşlerin Genel Değerlendirmesi	91
d. Sekiz Gün Problemi.....	92
5. Evrenin Genişlemesi.....	94
6. Evrenin Kapanıp Tekrar Birleşmesi	96
D. "OL" DEMEKLE OLUŞ VE YARATILIŞIN ALTI GÜN SÜRMESİ	98
E. ALTI GÜNDE YARATMANIN HİKMETLERİ	101
1. İnsanların Anlayış Düzeyine İndirmek.....	101
2. Yaratılışın Sürekli Devam Etmesi	101
3. Tedrici Bir Şekilde Tekamüle Ermesi	103

4. İnsanların İşlerinde Teenni İle Hareket Etmelerine İşaret Edilmesi.....	103
F. ARŞA İSTİVA MESELESİ.....	104
1. “İstiva”nın Anlamları	104
2. Allah’ın Arşa İstiva Etmesi.....	108
3. Allah’ın semaya istiva etmesi	109
4. Arşın Su Üzerinde Olması.....	110
5. Kur'an'daki “İstiva” ile Tevrat'taki “Dinlenme” Farkı	111

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KONUYA BİLİMSEL AÇIDAN BAKIŞ

I. KAINAT BÜYÜK BİR PATLAMA (BİG BANG) İLE OLUŞMUŞTUR	115
A. BÜYÜK PATLAMANIN DELİLLERİ.....	118
B. EVRENİN GENİŞLEMESİ	120
II. GÖKYÜZÜNÜN KARARMASI.....	122
III. KAINATIN İLK BAŞTAKİ HALİNE GERİ DÖNMESİ	123
IV. BU VERİLERİN KUR'AN AYETLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ	124
SONUÇ.....	129
BİBLİYOGRAFYA.....	135

KISALTMALAR

- a.s. : Aleyhisselam
- b. : bin (oğlu)
- bkz. : bakınız
- c. : cilt numarası
- çev. : çeviren
- s. : sayfa numarası
- s.a.v. : Sallallahu aleyhi ve sellem
- t.y. : tarih yok
- thk. : tahkik eden
- trc. : tercüme eden
- tsh. : tashih eden, düzeltten
- vb. : ve benzeri
- Yay. : Yayınevi